

Zorg&Techniek

editie 044 (september-oktober-november 2024) - jaargang 12 - verschijnt driemaandelijks

Vlaams Bouwmeester Erik Wieërs:
“We zijn er zeker op vooruitgegaan”

- 06 | Dossier omgevingsvergunningen
- 10 | Ruimtelijk planner Maarten Horemans (Nijlen)
- 22 | Project in de kijker: AZ Sint-Andries Tielt

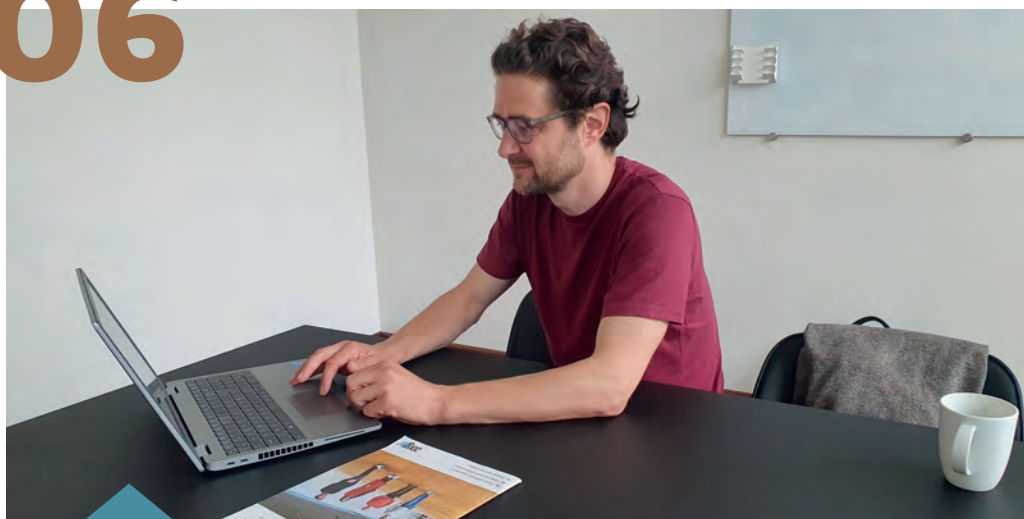
FACILITY IN DE ZORG

03 OKTOBER 2024
ZNA Cadix, Antwerpen

Inhoud.

06

Dossier omgevingsvergunningen

De omgevingsvergunning: een administratieve vereenvoudiging? Ook voor zorginfrastructuur komt er in ieder geval heel veel bij kijken. Zorg & Techniek sprak met Sven Claessens, teamcoach bij de Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning van Stad Gent, over het belang van een gedegen voortraject.

17

**OMGEVINGSVERGUNNING
'ONS ZORGPARK'**

27

**OUD-LID IN DE RIJKER:
JOHAN VAN HOOF**

35

**TERUGBLIK: ZORG.TECH
CONGRES IN BRUGGE**

ZORG & TECHNIEK

Zorg & Techniek is een uitgave in samenwerking met ZORG.tech

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

Elke Vandamme

Matisse Caron

+32 9 243 54 50

sales@zorgmagazine.be

PREPRESS EN DRUK

Perka

REDACTIERAAD

Eddy De Coster

Martin Claeyns

Roger Albertijn

Ann Vandycke

David Carette

Patrick Hansoul

REDACTIECOÖRDINATOR

Wieland De Hoon

REDACTIE

Rosalie van Hoof

Wim Degrave

Wieland De Hoon

OPLAGE

4225 exemplaren postbedeeld

DOELGROEP & VERSPREIDING

De algemene en technische directies van de Vlaamse zorginstellingen, producenten & toeleveranciers, studie- en architectenbureaus en de leden van ZORG.tech

ABONNEMENT

€ 40,00 per jaar

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

ZORG Magazine BV

Amelia Earhartlaan 19 bus 301

9051 Sint-Denijs-Westrem

Overname van artikels en illustraties, geheel of gedeeltelijk, alleen na schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever en ZORG.tech kunnen nooit verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoud van advertenties en content reportages.

fixsus

betrouwbare partner in de zorg

① Toegangscontrole

② Touch Panel
- Omgevingsparameters

③ Assistentie oproep

④ Klimatisatie

⑤ Screensturing
- Zonwerend
- Zonverduistering

⑥ Ventilatie

⑦ Verlichting

⑧ Bezettingscontrole

+ Klant specifieke technieken

ERIK VAN DE WAUWER

Voorzitter ZORG.Tech

**BESTE LEDEN VAN ZORG.TECH,
BESTE LEZERS,**

Na een hopelijk verkwikkende zomer voor al onze leden leggen we jullie graag een nieuwe Zorg & Techniek voor. Tijd om nog even terug te kijken op ons ZORG.tech-congres in Brugge van 7 juni, dat qua deelnemers en topics aan alle verwachtingen voldeed. In deze editie vinden jullie een uitgebreid congresverslag dat de highlights nog eens op een rij zet. Tijdens dit jubileumjaar – ZORG.tech bestaat 50 jaar en daar besteden we graag regelmatig aandacht aan – was het een eer om ook onze eerste voorzitter Lucien Wullaert te mogen verwelkomen tijdens het congres. De uiteenzettingen over de technologische evolutie en de toepassingen van artificiële intelligentie werden fel gesmaakt, net als de uitreiking van de prijzen voor sociale projecten door Pablo Annys, schepen van de stad Brugge en voorzitter van Mintus. Na een alweer geslaagd congres zetten we nu alle zeilen bij richting European Conference on Healthcare Engineering in Antwerpen, van 21 tot 23 mei 2025.

Met in het achterhoofd de aflopende legislatuur van de Vlaamse overheid en de verkiezingen voor een nieuwe Vlaamse en federale regering (en later dit jaar nieuwe lokale overheden), wijden we het ZORG.tech-dossier in deze editie aan omgevingsvergunningen. De bevoegdheden van de verschillende niveaus – lokaal, provinciaal en Vlaams – lijken duidelijk afgelijnd, maar zijn dat in de praktijk niet, en al zeker niet voor de aanvrager. De juridische complexiteit van een vergunningstraject zorgt bovendien vaak voor extra hordes. Aan het woord komen een stedenbouwkundige, een ruimtelijk planner/omgevingsambtenaar van een kleinere gemeente, een infrastructuurmanager van een groot ziekenhuis en last but not least de Vlaams Bouwmeester, over hoe ons zorglandschap er op ruimtelijk vlak zou kunnen uitzien. Boeiende en relevante lectuur.

Wij wensen u veel leesplezier.

“Het omgevingsloket moet een update krijgen”

De omgevingsvergunning: een administratieve vereenvoudiging? Ook voor zorginfrastructuur komt er in ieder geval heel veel bij kijken. Vandaar het grote belang van een gedegen voortraject, zegt Sven Claessens, teamcoach bij de Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning van Stad Gent.

De omgevingsvergunning omvat het milieulook en het stedenbouwkundig look en daarnaast ook het kleinhandelslook en vegetatiewijziging. Tot administratieve vereenvoudiging leidde dat slechts deels, zegt Sven Claessens. Bovendien is er de sterke juridisering en verhoogde complexiteit van omgevingsdossiers.

KERS OP DE TAART

“De omgevingsvergunning is vooral gegroeid vanuit de grotere dossiers zoals Oosterweel”, zegt Sven Claessens. “Voor de grote Vlaamse dossiers was er een bevoegd minister van Ruimtelijke Ordening en een voor Leefmilieu. Dat leidde tot een vergunning op het ene vlak en een weigering of geen vergunning op het andere vlak. De verhouding stedenbouw-milieu moest meer in evenwicht worden gebracht. Maar wanneer je dat principe doortrekt tot het lokale niveau, tot bij de gezinswoning met een warmtepomp, dan voel je dat dat eigenlijk twee expertises zijn, die wij weleens noodgedwongen samenbrengen ook al zijn het totaal verschillende materies.”

Zeker grotere ziekenhuiscampussen zoals UZ Gent zijn klasse 1, gecatalogeerd als een soort industrieel bedrijf. “Zo’n dossier komt bij de provincie terecht omwille van het milieuaspect, terwijl stedenbouwkundig campussen wel een onderdeel van een stad zijn met veel impact op de omgeving. Een lokaal bestuur wil medezeggenschap en is graag nauw betrokken bij de totstandkoming van eventuele nieuwe ontwikkelingen.”

“De omgevingsvergunning zien we als de finale kers op de taart, het formele eindpunt van een veel langer traject. De procedure zelf is in volle ontwikkeling. Vroeger was een vergunningsprocedure onbepaald. Een bestuur kon een beslissing voor zich uit schuiven. Met het decreet van 1999 werd dan bepaald dat daar toch termijnen op moesten komen. Logisch ook, ontwikkelaars willen graag weten waar ze eindigen. Daardoor is het voortraject een stuk belangrijker geworden. Dien je een formeel dossier in, dan weet je dat je binnen zoveel maanden in principe een beslissing hebt, op een eventuele tussenstap van pakweg twee maanden na.”

PERSPECTIEF

Een deadline heeft voordelen, want die biedt de aanvrager een perspectief. “Is de beslissing negatief, dan begint de procedure opnieuw”, legt Sven Claessens uit. “Men wil zo oplossingsgericht mogelijk werken. Duiken er zaken op, zoals de brandweer die een ingreep vraagt of Erfgoed dat bezwaren uit, dan moet er bijgestuurd kunnen worden tijdens die procedure. Zo hoef je niet voor kleine, oplosbare zaken een nieuw plan in te dienen.”

De volgende stap wordt de modulaire vergunningsprocedure. “Modules zijn de verschillende stapjes binnen je vergunning. Eens voorbij een stap, hoef je niet meer terug naar het begin. Nu zijn die stappen er ook, maar kan het zijn dat je bij een fout in de procedure van voor af aan moet hernemen. Bij het volledigheidsonderzoek wordt de procedure bepaald. Is er een openbaar onderzoek nodig of niet? Blijkt dit

“Een procedure mag
geen never-ending
story zijn.”

SVEN CLAESSENS

tijdens de verdere behandeling niet te kloppen, dan moet je volledig opnieuw beginnen. Als er in de toekomst nog iets wordt opgemerkt, dan hoeft je niet terug naar het begin. In die zin is de modulaire procedure inderdaad nog meer oplossingsgericht.”

Het gevaar bestaat natuurlijk dat zoiets eindeloos duurt. Sven Claessens knikt: “Wordt er dan nog iets opgemerkt of er komt een bezwaar binnen tijdens een openbaar onderzoek, dan kom je in een eindeloze cirkel terecht. Finaal hebben wij als overheid de mogelijkheid om de knoop door te hakken, maar met modulair gaan we wel een beetje terug naar de ‘onbepaalde’ duur. Positief is dat je stukjes kunt remediëren tijdens de procedure, maar het mag geen never-ending story worden.”

“Een zorgcampus is niet in
eerste instantie bezig met
haar omgeving.”

De modulaire vergunningsprocedure is nog niet van kracht. “Het dossier werd over de verkiezingen heen getild. Minister Demir was tijdens haar hele legislatuur redelijk productief op het vlak van regelgeving, aanpassingen en wijzigingen. Maar op wat beslist wordt, moet een uitvoeringsbesluit

volgen, finetuning en concretisering. Een procedure aanpassen heeft grote consequenties. Het omgevingsloket moet een update krijgen. Alle gemeenten hebben hun eigen toepassing, die er een-op-een mee gesynchroniseerd is, en die moet dus ook aangepast worden.”

SYNERGIE

Omdat de aanvrager minder zicht krijgt op de finaliteit, zet Stedenbouw zwaar in op het voortraject, dit is het traject dat voorafgaat aan de formele vergunningsprocedure: “Om in kaart te brengen wat we vanuit het lokaal bestuur met die aanvrager willen bereiken. Een zekere mate van voorspelbaarheid is nodig: wat zal de beslissing zijn onder deze of gene omstandigheden? In hoeverre is het voorstel of de ambities van de aanvrager compatibel met wat het lokaal beleid voor ogen heeft? Zorgcampussen kunnen een meerwaarde hebben voor hun omgeving: doorwaadbaarheid, collectieve ruimtes, mobiliteit, parkeren... Er zijn synergieën mogelijk. Vooraf goed doorpraten met alle actoren vermijdt dat je fundamentele discussies tijdens een formeel proces moet voeren. Een zorgcampus is niet in eerste instantie bezig met wat er rond hen gebeurt en wil vooral dat de eigen infrastructuur goed functioneert, dat ze de nodige ruimtes hebben, hoog of groot genoeg kunnen bouwen. Onze rol is dan vooral om te zorgen voor de synergie met de omgeving.”

Hoe een voortraject er concreet uit ziet, kan verschillen, maar Stedenbouw speelt een cruciale rol. “Voor een kleinschalig zorgproject ingebed in een straat is dat redelijk beperkt. Dan is dat met de aanvrager, met Stedenbouw, en

eventueel met een aantal collega-diensten. Stedenbouw coördineert dan meestal in eerste instantie, als het echt gaat over een ruimtelijk programma. Het milieulijk komt er dan vaak een stukje bij. Milieu zelf heeft twee aspecten. Enerzijds de zuivere milieuaspecten die in die omgevingsvergunning aan bod zullen komen, de meer technische aspecten. Parallel daarmee is er de impact van dat gebouw: ruimtelijk, de footprint, de omgevingsaanleg, de ambities op vlak van energie. Dat soort dingen zit meer in het ruimtelijke luik. Het klimaatluik zit onrechtstreeks mee in de Vlarem-wetgeving, maar die bepaalt niet wat voor soort energiesysteem je moet gebruiken. Het is eigenlijk net andersom: er wordt gekozen voor een bepaalde installatie die moet voldoen aan een aantal criteria of voorwaarden. Keuze voor gas of fossielvrij is een klimaataspect. Ook het waterverhaal valt onder het stedenbouwkundige luik en veel minder onder het milieulijk, net als mobiliteit. Vandaar dat wij dat vanuit Stedenbouw grotendeels trekken.”

EXPERTISE

Sven Claessens: “Alle gemeenten zijn daar wel een beetje zoekende, vandaar de Handreiking vanuit het departement Omgeving. Een soort handleiding opgemaakt vanuit good

practices. De Handreiking is opgebouwd uit een aantal bouwstenen. De sleutel zit toch bij een stad of gemeente, die weet wat ze wil op het vlak van beleidsdoelstellingen. Er moet ook de nodige expertise in huis zijn aan de vergunningszijde, maar ook vanuit de aanvrager, zodat die het juiste studiebureau in de arm neemt. De noden van een ziekenhuis leiden misschien tot de keuze voor een studiebureau met zorginfrastructuurexpertise, maar met weinig stedenbouwkundige knowhow. Dan krijgt de link met de omgeving te weinig aandacht. Voor complexe, grotere projecten achten we het zinvol om een masterplan op te maken. Daarvoor bestaat er een apart proces met aandacht voor de brede noden. Is er groentekort? Zijn er voorzieningen? Het laat ook toe om eventueel gefaseerd te werken, zonder het ‘eindplaatje’ uit het oog te verliezen.”

“De bedoeling is om samen zo’n programma in co-creatie te realiseren. Gaat het om een privéproject met winstoogmerk, dan kunnen we er vanuit stedenbouw iets tegenoverstellen dat de buurt een meerwaarde oplevert. Voorbij de wetgeving zetten we veel meer in op de stedenbouwkundige bijdragen of ‘lasten’ in de wetgeving. Bepaalde kosten die een project voor de overheid met zich meebrengt, mogen een stuk in

“

Grotere ziekenhuiscampussen zoals UZ Gent zijn klasse 1, gecatalogeerd als een soort industrieel bedrijf. Sven Claessens:

“Zo’n dossier komt bij de provincie terecht omwille van het milieuaspect, terwijl stedenbouwkundig campussen wel een onderdeel van een stad zijn met veel impact op de omgeving.”

rekening gebracht worden bij de ontwikkelaar. Wil die 200 woningen realiseren, dan betekent dat ook dat er nood is aan een school, groen of andere voorzieningen. Dat betekent inderdaad extra plan- en realisatielast voor de aanvrager.”

PARKEERAANBOD

Ook het mobiliteitsverhaal op zorgcampussen is complex, zeker in een stad als Gent, waar sterk wordt ingezet op een ambitieuze modal shift. Sven Claessens: “Het stedelijk parkeerbeleid matcht niet altijd met de behoeften van een zorgcampus die voldoende parkeeraanbod wil. Het is niet zo evident om daarin te sturen. Ik heb het gevoel dat er ook op mobiliteitsvlak vaker compenserende maatregelen worden overwogen, bijvoorbeeld zoals een deel van een parking publiek maken. Tegelijkertijd is dat wat dubbel, want het Mobiliteitsbedrijf wil niet dat parkeerplaatsen automobilititeit aantrekken en faciliteren.”

MONDIGE BURGERS

“Wat de procedures of de vergunningsverleningen vandaag moeilijker maakt dan pakweg tien jaar geleden, is de complexiteit. Omgeving is een breed begrip geworden en

iedereen wil daar zijn belangen aan koppelen. Daardoor krijg je zwaardere processen. Juridisering van de planning is ook een issue. We zijn nu met tien medewerkers meer dan toen ik hier begon, vooral om de grote hoeveelheid adviezen en mogelijke bezwaren te verwerken, maar tegelijk ook nog sterker te kunnen inzetten op een degelijk voortraject. De keerzijde van mondigere burgers is dat er soms tot in het absurde dingen worden aangekaart. Hoe juridischer de materie, des te makkelijker dat wordt. Zeker als een advocaat altijd wel een procedurefout of een bepaalde regelgeving vindt. Het digitale proces vergemakkelijkt dat nog. Ook willen de verschillende administraties en diensten veel meer wegen op hun discipline: erfgoed, economie, groen, wonen: een consensus vinden is niet altijd evident. Er zou nu wel een lijst komen van minder complexe dossiers waartegen geen beroep meer mogelijk is.”

ZORGCAMPUS KESSEL

“Bewoners bij een woonzorgomgeving betrekken, is ook een vorm van mobiliteit”

Maarten Horemans is als afdelingshoofd Ruimte voor de gemeente Nijlen ruimtelijk planner en omgevingsambtenaar. In zijn functie coördineert hij het ruimtelijk beleid van de gemeente met links naar stedenbouw, mobiliteit, publieke ruimte en publiek groen. Vanuit het standpunt van een kleinere gemeente schetst hij welke overwegingen meespelen bij het vergunnen van een project, en dit aan de hand van het voorbeeld Zorgcampus Kessel, een schitterend project dat er uiteindelijk niet kwam – al lag dat niet aan de omgevingsvergunning.

“De termijnen zijn ingekort, maar de vergunningsaanvraag werd veel complexer”, steekt Maarten Horemans van wal. “De complexiteit zit hem in het type van aanvragen. Geïntegreerde projecten vullen een veelheid aan opgaven. Het probleem zit hem dus niet in de procedure van de omgevingsvergunning zelf. De omgevingsvergunning, de effectieve aanvraag, zou zuiver de administratieve afhandeling van het dossier moeten zijn. Het succes daarvan heeft te maken met een gedegen voortraject. Je moet investeren om tot een goede procedure te komen, maar veel besturen beschikken niet over de tijd, de ruimte, mankracht of expertise. Omdat de termijnen zijn ingekort, moet een ingediend dossier meteen juist zitten.”

“De procedure zelf laat weinig beweging of verlenging toe om nog te kunnen bijsturen”, vervolgt Horemans. “Als het gaat over nieuwe zorginfrastructuur moet je niet eerst bouwen en dan pas naar de buurt gaan via een openbaar onderzoek. Juist daar dient het voortraject voor, om een geslaagde procedure te kunnen voeren.”

Hoe verloopt een voortraject concreet en wat komt er allemaal bij kijken?

“Een voortraject heeft meerdere lagen. Voor het type aanvragen waar een voortraject wenselijk is, komt er typisch een vraag bij onze diensten over de visie van de gemeente op een bepaalde site. Dan is het in eerste instantie al van belang dat er een soort van consensus ontstaat. Wat

zijn onze voorwaarden als gemeente om in die zone iets te verwezenlijken? Welke opportuniteiten, welke kansen zitten erin? Al deze dingen samen gaan de richting van een voorontwerp bepalen.”

“Intern zetten we een werkgroep op om het ruimtelijke aspect tegen het licht te houden en gebiedsgericht naar die site kijken: hoe zit de woonomgeving eromheen in elkaar, de mobiliteit, welke opgaven kan die nieuwe inplanting nog meer hebben buiten zorggebruik? Kan de opgave een connectie met het aanpalende landschap vormen? Kan via het doortrekken van een trage wegenstructuur een kortere fietsverbinding gecreëerd worden van de ene woonwijk naar de andere? Kan de nieuwe zorginfrastructuur een uitbreiding van de dorpskern zijn in de plaats van een site op zichzelf? Ook water is belangrijk en erg complex. Welke opgaven liggen er al van nature? Welke komen daar bij vanuit het bouwprogramma? Zijn er nog wateropgaven vanuit de buurt? Zo zoom je vanuit een ruimere context steeds meer in op het perceel, waarvoor dan een gedetailleerde opdracht bestaat.”

Welke invulling moet er komen en welke vragen en bezorgdheden zijn er vanuit de buurt? Daar moet je draagvlak opbouwen, gebaseerd op het ruimtelijk beleid van de gemeente.

Maarten Horemans knikt: “Het moet een project worden van samen, en niet alleen van de aanvrager. Daarop zetten

wij sterk in als gemeente. De zorginstelling zien we dan als een partner die mee de ruimtelijke noden van de gemeente in die zone gaat opnemen en zo het ruimtelijke beleid van de gemeente mee gaat realiseren. Niet tegenover, maar naast elkaar, om samen een mooi verhaal te schrijven. Op die manier kan een project ook een meerwaarde betekenen voor een buurt en is het niet enkel een bijkomende last.”

“In ons zorgcampusproject in Kessel was het programma helder. Omwille van de kwaliteit van dat project en de betekenis voor het dorp willen we daar de allerbeste kwaliteit. Daarom hebben we de Vlaams Bouwmeester betrokken om het meest geschikte ontwerp te selecteren. Zo breid je je expertise uit. Wordt dat ontwerp dan helder en duidelijker, dan begin je aan de details. Wat zijn onze voorwaarden op het vlak van milieu en mobiliteit? Welke studies moeten we nog hebben? De puzzel valt samen. Vaak is er voorafgaand aan de omgevingsprocedure – die hopelijk

uitmondt in een vergunning – nog een projectvergadering met alle adviesraden om lijken uit de kast uit te sluiten.”

Het ontwerp Zorgcampus Kessel was het resultaat van een open oproep. Het wordt vermeld op de site van de Vlaams Bouwmeester. Toch betekent dat niet dat het project er komt, maar dat ligt niet aan een geweigerde omgevingsvergunning.

Maarten Horemans: “Het project zat sterk in elkaar en werd gedragen door de buurt, maar toen kwam corona, de energiecrisis en de stijging van de bouwrijzen. Dit resulteerde in een te hoge dagprijs voor de toekomstige bewoners. Want los van een zeer sterk traject, is de betaalbaarheid uiteraard een belangrijk criterium. Een zorgcampus moet ruimte bieden aan de eigen inwoners die in hun eigen dorp waardig oud willen worden. Betaalbaarheid is daarom zeer belangrijk. De gewijzigde economische context dwong iedereen om het project te herformuleren.

“Binnen een bestuur maakt het veel uit wie er aan de stuurknuppel zit en of er een open, toekomstgerichte blik is.”

Nu is het zorgcentrum bezig met een nieuw concept, maar dat is nog niet geland. Wij blijven hen als partners zien om ons beleid mee te realiseren.”

Als gemeente mag je de bal daarbij niet in het kamp van de hogere overheid schuiven, vindt hij. “Als wij geloven in een verhaal van een partner en wij vinden het een meerwaarde voor onze gemeente, dan moeten we er volop voor gaan om de hogere bevoegdheidsniveaus te overtuigen. Je moet als lokaal bestuur je regierol opnemen. Natuurlijk hangt dat ook af van het type project: met een grootstedelijk ziekenhuis heb ik zelf geen ervaring.”

Duurzaamheid lijkt veel meer dan vroeger geïntegreerd te zijn in de beoordeling van omgevingsvergunningen, ook voor de zorginfrastructuur.

“Wij sturen dat aan vanuit het lokale niveau, maar daar ligt ook een beetje onze frustratie. Vlaanderen inspireert en stuurt, maar de regelgeving is niet waterdicht. Dan komt het alweer aan op het eigen ambitieniveau van de gemeente. Hoeveel gaan we verder dan wat wettelijk verplicht is? Hoe tonen we onze voorbeeldfunctie als lokale overheid? Hoe vertalen wij duurzaamheid? Maximale hemelwaterinfiltratie, zo weinig mogelijk verhardten, groendaken, investeren in andere en duurzame mobiliteit, multifunctioneel ruimtegebruik, enzovoort. We gingen bijvoorbeeld na of in Kessel-Dorp de woonzorgcampus kon aansluiten op een warmtenet. Stel dat zij daar een installatie plaatsen die uitgebreid kan worden naar het centrum, dan opent dat perspectieven.”

“Nogmaals: onze regierol is daarbij zéér belangrijk. Binnen een bestuur maakt het veel uit wie er aan de stuurknuppel zit en of er een open, toekomstgerichte blik is. Neem het mobiliteitsprofiel: er moeten zoveel parkings komen bij een bepaald project. Wij zien dan ook graag extra ruimte om elektrische wagens op te laden of een overdekte fietsenstalling. We kunnen een bushalte verplaatsen in

plaats van die enorme parking aan te leggen. Wat denkt de buurt ervan? Stel dat een parking multifunctioneel kan worden ingezet tot een soort van gedeelde zone voor de buurt. Het gaat over ruimte-efficiëntie, zowel in gebruik als naar de buurt toe.”

“Daarbij hou ik niet van te strak binnen een domein afgebakende regeltjes”, zegt de omgevingsambtenaar. “Mobiliteitsstudies puur in functie van bereikbaarheid bekijken wij graag holistischer. Hoe kunnen wij zorgen dat ouderen nog altijd deel uitmaken van de dorpscentra? Is het bijvoorbeeld mogelijk om met rolstoelen een mooie wandellus te maken langs het park? Bewoners betrekken bij een woonzorgomgeving vinden wij ook een vorm van mobiliteit. Dat verhoogt ook het draagvlak en leidt tot een intergenerationele samenleving. Dat zit allemaal in zo’n voortraject.”

Wanneer je investeert in een voortraject, burgers betreft en twee jaar later daadwerkelijk een omgevingsvergunningsaanvraag indient, dan kan daartegen wel tot in het oneindige in beroep gegaan worden.

Horemans: “Dat ondergraaft inderdaad voor een stuk het partnership. In the end blijft er een onzekerheidsfactor bestaan. Ook al heb je een goed traject afgelegd, toch zullen er bezwaren rijzen. Daar kun je niks tegen ondernemen. Zeker in beroepsprocedures gaat het over puntjes, komma’s en cijfertjes. Die zijn niet de kern van de zaak. Wat is een goed ruimtelijk project? Wat is toekomstbestendig? Wat is goed voor de maatschappij? Daar gaat het niet over, en dat is vaak het frustrerende. Is het een ‘afwijking’ of is het een ‘wijziging’? Het is over zulke dingen dat een project soms valt. Beroep aantekenen moet kunnen, maar het moet gaan over inhoud en kwaliteit.”

VLAAMS BOUWMEESTER ERIK WIEËRS

“De verschillende niveaus werken elkaar te vaak tegen”

Voor een frisse blik en verrassende inzichten op de ruimtelijke richting waarin zorginfrastructuur in de toekomst zou kunnen evolueren, sprak Zorg & Techniek met Vlaams Bouwmeester Erik Wieërs. Een boeiend gesprek over visie, en de wenselijke voorwaarden voor een kwalitatiever vergunningenbeleid.

Zijn er in Vlaanderen goede voorbeelden te vinden van masterplannen voor zorginfrastructuur die beantwoorden aan uw kwaliteitscriteria?

Erik Wieërs: “Er bestaan een aantal pilootprojecten voor innoverende zorgarchitectuur onder de noemer ‘Onzichtbare Zorg’, zoals Coda in Wuustwezel of De Korenbloem vzw in Kortrijk. Integratie in de buurt is een belangrijk criterium. Er werd ook ingezet op de kleine korrel van de groep, voor kleinere leefgroepen. Er is bovendien de tendens om verschillende doelgroepen samen te brengen om echte zorgdorpen te creëren. Integratie in de maatschappij bereik je bijvoorbeeld door aan een WZC een lokaal dienstcentrum met een café te koppelen, dat ook mensen uit de buurt aantrekt.”

UPC RU Leuven gaat zelfs een school installeren op hun nieuwe campus. Dat is natuurlijk wel heel vernieuwend.

Erik Wieërs: “Dat lijkt mij de goede weg. Het Intergenerationeel Project Linkeroever (IGLO) in Antwerpen is gelijkaardig, en heeft een kinderopvang en een woonzorgcentrum. Het ideale zou zijn dat je dit kan combineren met gezinswoningen. Tegen 2060 moet 50 procent van de woningen voorbestemd zijn voor singles. Mijn droom is een wooncollectief waarin je ook woningen creëert voor alleenstaanden. Ik geloof ook echt in integratie van sociale woningen. Je creëert een dorp waar je zorgverleners en zorgbehoevenden samenbrengt: met

gezinswoningen, studentenkoten, sociale woningen en woningen voor alleenstaanden. Waarin je de buitenruimte en mobiliteit kan delen, maar misschien ook de zorg voor elkaar opneemt. Misschien wordt iedereen wel deeltijds mantelzorger.”

Dergelijke concepten lijken nu vooral te kunnen in de woonzorg en in de psychiatrische zorg, maar in de klassieke ziekenhuizen zie je dat minder.

“Ook in de ziekenhuizen moeten we af van de gedachte van een instelling. Vandaag is het, net als een jeugdinstelling of zelfs een gevangenis, een plek waar je uit de maatschappij wordt genomen. Als je in het ziekenhuis zegt dat je even naar buiten wil, dan is dat een probleem. Ik denk dat er nog een hele weg te gaan is om van die instellingsvorm ook meer een woonvorm te maken en die beter te integreren in de maatschappij. Ik zie in de ouderenzorg al de eerste stappen. In de woonzorgcentra wordt heel hard ingezet op kleinere groepen, een soort grote gezinnen, op huiselijkheid en het dichterbij een woonsituatie brengen. De volgende stap is om echt maatschappelijk te integreren.”

De tendens is om het aantal ligdagen zo beperkt mogelijk te maken, waardoor dan die noodzaak tot huiselijkheid voor een stuk teniet wordt gedaan.

“Men wil mensen zo lang mogelijk thuis verzorgen waardoor de woonzorgcentra an sich meer ziekenhuizen worden, bij wijze van spreken. Die grens vervaagt dan weer. Ik vraag me

© Tim Van de Velde

ook af of zo lang mogelijk thuiszorg bieden wel de goede weg is in het licht van een bouwshift. Want dat betekent dat mensen afgelegen blijven wonen, in te grote of onaangepaste woningen, met een thuisverpleger die veel kilometers rijdt. Zou een beleid niet beter mensen aanmoedigen om op een leeftijd waarop ze nog niet zorgbehoevend zijn al te verhuizen naar aangepaste woningen zodat hun te groot geworden woning opgesplitst kan worden voor gezinnen?”

Een interessante denkpiste om de bouwshift te betrekken op het beleid rond thuiszorg. Daar is nog niet zoveel over gezegd.

“Nu zijn wonen en zorg twee aparte beleidsdomeinen. Misschien staan sommige initiatieven om zorg te organiseren op een efficiënte manier haaks op een woonbeleid richting een bouwshift en moet je maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat mensen tijdig verhuizen naar plekken die beter ontsloten zijn, waar meer voorzieningen zijn. Natuurlijk is er het woonideaal om in een verkaveling in het groen te wonen, maar vanaf het moment dat je niet meer met de auto kan rijden, heb je een probleem.”

Hoe evalueert u het huidige Vlaamse omgevingsvergunningenbeleid tijdens de laatste legislatuur, als we al die factoren in ogenschouw nemen?

“Mijn grootste kritiek op het vergunningenbeleid is dat het nog altijd zoveel mogelijk het rendement van ontwikkelaars probeert te stimuleren. Grondspeculatie is een probleem. Ontwikkelaars kopen grond en willen rendement behalen, waardoor ze de overheid proberen te overtuigen om zoveel mogelijk woningen te bouwen. Soms gaan lokale overheden daarin mee en krijgen dan te maken met protest uit de omgeving. Eigenlijk zou het andersom moeten gaan en zou de overheid de draagkracht van de grond moeten bepalen en de waarde daarop baseren. Grondprijs en de macht van ontwikkelaars sturen nu het woonbeleid, niet de regelgeving van de overheid. Verdichting is niet bedoeld om winst te vergroten; het biedt een kans om ruimte te gaan delen en inclusiever te gaan wonen, om wonen meer als iets collectiefs te beschouwen.”

*Misschien wordt
iedereen wel deeltijds
mantelzorger.*

“

ERIK WIEËRS

De bouwshift zelf zorgt voor speculatie door projectontwikkelaars die gauw nog bepaalde gebieden willen gaan ontwikkelen.

“Er is laatste tijd zelfs weer meer inname van open ruimte. De planschadevergoeding die de overheid betaalt om een woonuitbreidingsgebied niet meer te bebouwen was 80 procent van de geïndexeerde aankoopwaarde. Nu is dat geëvolueerd naar de werkelijke, huidige waarde van de bouwgrond. Dat heeft een negatieve invloed op de bouwshift, want het houdt lokale besturen tegen om gronden aan te kopen. Dat is een onderdeel van het beleid dat tijdens deze legislatuur gevoerd is. De enige beslissing in verband met de bouwshift, heeft hem vertraagd.”

“Wel positief is dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) nu altijd negatief adviseert voor een bouwproject in overstromingsgebied, hoewel dat nog overruled wordt door lokale besturen.”

“De verschillende niveaus werken elkaar te vaak tegen. Er is belang bij een duidelijke, eenvormige regelgeving en algemeen meer vertrouwen in de omgevingsambtenaren. In plaats van vergunningen door lokale besturen, de provincie en de Vlaamse Overheid – mét een beroepsprocedure en adviezen onderling – zouden we beter naar een bindende regelgeving gaan vanuit de Vlaamse Overheid. Lokale overheden kunnen dan bijvoorbeeld vergunningen afleveren, maar nooit in overstromingsgebied. Nu heeft elke gemeente een eigen parkeernorm. De Vlaamse Overheid zou kunnen opleggen dat je voor een woonontwikkeling op 100 woningen maar 50 parkeerplaatsen mag bouwen. Dan zou ze de mobiliteitsshift waar iedereen over spreekt, werkelijk ondersteunen.”

Is een omgevingsloket 2.0 unaniem positief, of heeft dat ook nadelen?

“We zijn er zeker op vooruit gegaan, maar wat er tegenspeelt, is dat er administratief altijd maar meer formulieren en voorwaarden bijkomen. Ook dat verschilt per gemeente. Als je geen parkeerplaats kunt creëren, moet je aantonen dat je er een kunt huren in de buurt. Er moet steeds vaker een openbaar onderzoek komen, maar ook daar valt geen lijn in te trekken. En tegenover de tendens naar meer efficiëntie is er het probleem van aangevochten vergunningen. De sociale huisvestingsmaatschappijen melden mij dat er geen enkele vergunning meer is waar níet tegen geprotesteerd wordt. Willen we sociale woningen bouwen aan de rand van een woonwijk, dan kan je er gif op innemen dat er een procedure start. Anderzijds is het belangrijk dat je, als een ontwikkelaar naast je tweelagige woonwijk een toren wil bouwen, als omwonende daartegen kan ageren. Dat is een democratisch recht. Misschien moeten we het iets collectiever zien. Als één individu, zoals hier in Antwerpen, de heraanleg van een invalsweg met twee jaar kan tegenhouden omdat hij niet wil dat er een bushalte voor zijn deur komt, dan klopt er iets niet.”

Een belangrijk punt is ook de capaciteit van lokale besturen om die omgevingsvergunningen te beoordelen en goed te keuren. Daarover is al veel gezegd. Is dat iets wat zichzelf oplost, of is dat nog steeds een probleem?

“Nee, dat leeft zeker. Er zijn te weinig mensen met echte architectuur- of stedenbouwkundige achtergrond die voor Omgeving aan de slag zijn binnen de gemeenten. Je moest daar een stedenbouwkundige voor hebben, maar dat is

“

*Zo lang mogelijk thuiszorg
bieden is niet per se
positief in het licht van de
bouwshift.*

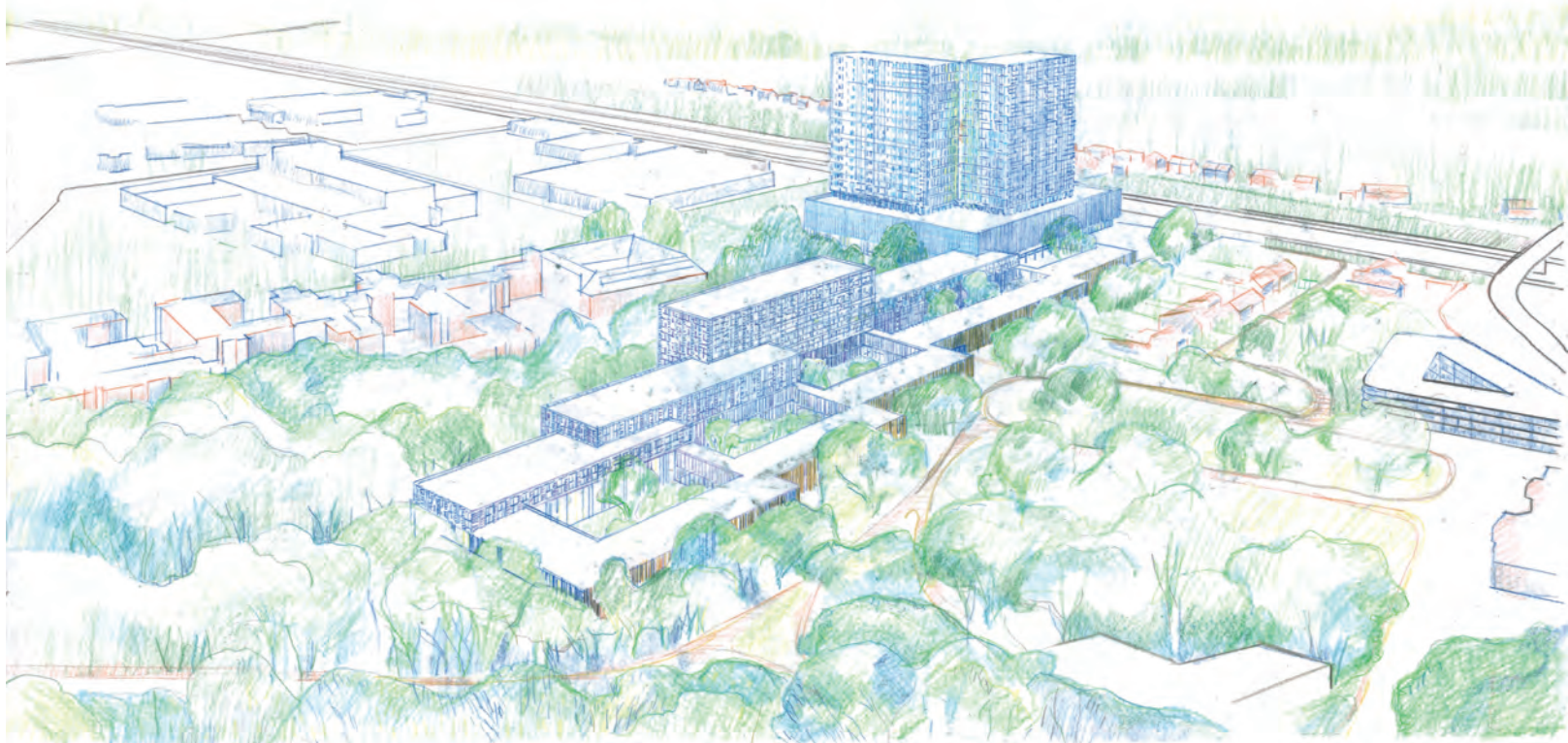
intussen versoepeld. Gemeenten missen ook de middelen om een goed team samen te stellen dat ruimtelijke ordening kan bewaken. Meestal hebben die mensen, buiten het afleveren van vergunningen, bijna geen tijd om echt met beleid bezig te zijn en een masterplan te maken of een beleidsvisie te ontwikkelen. Vaak zijn er ook politieke linken of verbanden. Bijna alle ontwikkelaars hebben een rechtstreekse lijn met de politiek. Voor ambtenaren is het heel frustrerend dat iets wat niet aan de richtlijnen beantwoordt, toch door de gemeenteraad wordt goedgekeurd.”

Hoe belangrijk is de juiste ontwerper specifiek voor zorginfrastructuur in het zoeken naar architecturale en stedenbouwkundige kwaliteit, zowel op lokaal niveau als voor de heel grote projecten?

“Wij hebben in elke Open Oproep halfjaarlijks tussen de vijf en de tien projecten. Dat zou best meer mogen zijn. Veel lokale besturen komen terug, dus ze zien zeker wel de meerwaarde in. Maar vaak weten kleinere besturen niet eens dat we bestaan. Dat de mogelijkheid tot begeleiding bestaat, moet veel meer bekend raken. Wat ik heel belangrijk vind, is dat de overheid buiten een omgevingsvergunning meezoekt naar instrumenten zoals stadsbouwmeesters, kwaliteitskamers of architectuurateliers om kwaliteit te genereren. Wat we nu vaak zien, is dat de kennis die bij de ontwerpers zit, veel te laat wordt ingezet. We willen een beleid met een kwaliteitsbegeleiding rond de gehele ruimtelijke uitdaging en niet enkel een kwaliteitscontrole bij een vergunning als eindpunt.”

TEAM VLAAMS BOUWMEESTER

Team Vlaams Bouwmeester heeft een adviserende rol en verantwoordelijkheid in architectuurkwaliteit, en ondersteunt lokale besturen en diensten van de Vlaamse Overheid met procedures (de Open Oproep) om goede ontwerpers aan zet te krijgen en een architectuurcultuur in Vlaanderen op de been te helpen. Via pilootprojecten probeert Team Vlaams Bouwmeester het beleid te adviseren en zo mee te wegen op de kwaliteit.

OMGEVINGSVERGUNNING 'ONS ZORGPARK'

“Alle partners en stakeholders zo vroeg mogelijk betrekken”

Met het masterplan voor een nieuw zorgpark op de Salvator Plus-site, goed voor 160.000 vierkante meter, heeft het Hasseltse Jessa Ziekenhuis een groot project op stapel staan.

Voor de omgevingsvergunning wordt, gezien de ruimtelijke impact van het project, rechtstreeks aangeklopt bij het departement Omgeving van de Vlaamse overheid. Maar het Vlaamse niveau mag dan de aanvraag beoordelen, verschillende andere niveaus en partners zijn even belangrijk om het project vergund te krijgen, zegt Annelies Sneyers, Manager studiedienst infrastructuur en masterplan bij Jessa.

“Projecten binnen het Jessa Ziekenhuis gingen tot nu toe over verbouwingen binnen de bestaande infrastructuur, dus de omgevingsvergunningen waren relatief eenvoudig en verliepen gewoon via het omgevingsloket”, zegt Annelies Sneyers. “Omdat we weten hoe zo’n traject verloopt, ging dat altijd vlot. We hebben de aanvraag altijd bij de provincie ingediend sinds we gefusioneerd zijn, omdat zij bevoegd zijn voor de klasse (cat. 1, red.) waarin we qua milieuvergunning zijn ingedeeld.”

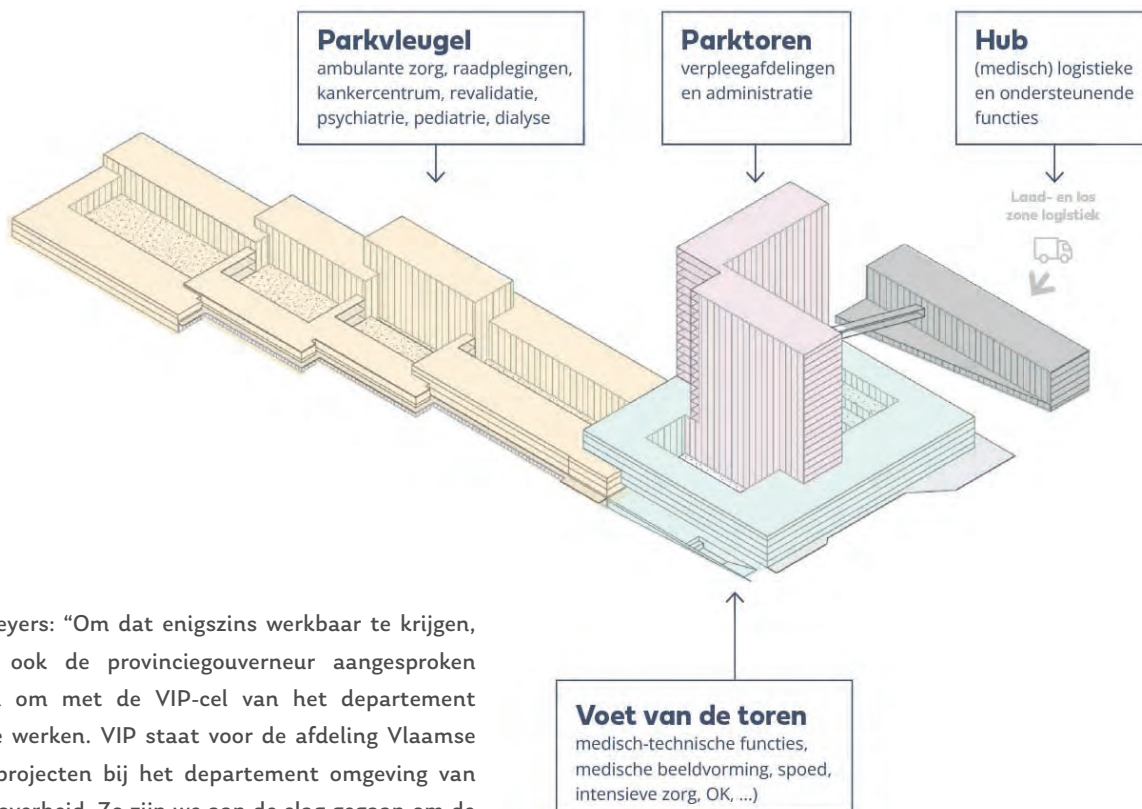
De nieuwe campus zal op volledig eigen grond verrijzen. “Uiteraard moet het nieuwe ziekenhuis in harmonie met de omgeving ingebed worden”, zegt Annelies Sneyers. “Mobiliteit en toegangswegen moeten erop afgestemd worden. We zijn daartoe in gesprek met andere stakeholders, de verantwoordelijken van die domeinen binnen onder andere de stad Hasselt, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn en de provincie om iedereen op één lijn te krijgen voor ons masterplan. Niet evident, want mogelijk moeten ook de stakeholders op korte tijd investeren.”

“

“We betrekken de partners zo vroeg mogelijk. Dat heeft als voordeel dat iedereen al op één lijn zit, zodra we de vergunning ‘gezamenlijk’ hebben aangevraagd.”

ANNELIES SNEYERS

VIP-CEL

Annelies Sneyers: "Om dat enigszins werkbaar te krijgen, hebben we ook de provinciegouverneur aangesproken en gevraagd om met de VIP-cel van het departement Omgeving te werken. VIP staat voor de afdeling Vlaamse investeringsprojecten bij het departement omgeving van de Vlaamse overheid. Zo zijn we aan de slag gegaan om de verschillende stakeholders mee in ons project te krijgen. Om te kunnen werken via de VIP-cel, moet het project van een grote betekenis zijn, een grote regionale impact hebben en op een heel breed spectrum verschillende verantwoordelijken mee aanspreken."

"We zijn blij dat de gouverneur en de Vlaamse overheid mee zijn om het traject op die manier te stroomlijnen en te begeleiden. We verwachten zo vlotter contacten te leggen en overheden op elkaar af te stemmen."

TWEE JAAR GELDIG

"In 2025 kunnen we een omgevingsvergunning aanvragen", blikt Sneyers vooruit. "Daar gaat uiteraard een projectgebonden milieueffectenrapport (MER) mee gepaard dat diverse domeinen beslaat. Ook dat vereist een afstemming met de verschillende partijen. Alles moet daarbij op één lijn geraken met de krachtlijnen van ons masterplan. Binnen de zes maanden na de indiening hopen we een vergunning te hebben. De bouw zelf zou al in 2026 moeten starten. De omgevingsvergunning is twee jaar geldig, dus moet je binnen de twee jaar de eerste steen gelegd hebben. Voor de zone waarin wij bouwen, bestond er

al een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP). Dat heeft als bestemming instelling van openbaar nut, dus dat zit goed."

STRAKKE TIJDLIJN

Alle partijen op elkaar afgestemd krijgen binnen een redelijke tijdsspanne lijkt de grootste uitdaging. "We moeten een bepaalde timing aanhouden, maar ook de andere partijen moeten mee in het traject. De tijdlijn is strak, zeker voor de vele partners in dit verhaal die eveneens tijd en middelen moeten hebben om dit te kunnen bolwerken. Mogelijk moeten er bij hen ook nog studies uitgevoerd worden en dan is er ook nog de wetgeving op de overheidsopdrachten die gerespecteerd moet worden."

"We betrekken de partners zo vroeg mogelijk. Dat heeft als voordeel dat iedereen al op één lijn zit, zodra we de vergunning 'gezamenlijk' hebben aangevraagd. Komt er alsnog een kleine kink in de kabel, dan zijn we in principe op schema om het geheel te realiseren. Deze projectfase is

dus spannend, maar eens deze stappen gezet zijn, denk ik wel dat het verdere vervolgtraject ook realistischer wordt.”

JURIDISCHE CONSEQUENTIES

De ervaring leerde dat bij vorige vergunningstrajecten het vooral ontbrekende of onduidelijke documenten waren die zorgden dat de beoordeling uitgesteld werd. Annelies Sneyers: “Dat heeft ons tot nu toe nooit echt in de problemen gebracht. Ik merk wel dat het niet steeds duidelijk is welke instantie (stad, provincie of departement Omgeving) nu precies wat zal beoordelen en adviseren. Van onze kant moeten we gewoon zo volledig mogelijk tewerk gaan. Hopelijk geeft men snel aan als er iets onduidelijk is, zodat dit niet per se tot een verlenging van de procedure hoeft te leiden.”

“Een aanvraag heeft ook heel wat juridische consequenties. Wil je een kleiner project binnen een masterplan aanvragen, dan moet het toch naar de hogere instantie. Een kleiner project maakt dan deel uit van het grote geheel. Juridisch hebben we ons al regelmatig bevraagd over de best

practices. Het ontwerpteam probeert ons daarin zo goed mogelijk te ondersteunen. We werken ook samen met een advocatenkantoor dat gespecialiseerd is in ruimtelijke ordening. We bereiden ons zo goed mogelijk voor, maar zijn ons ervan bewust dat er altijd bezwaren kunnen opduiken tijdens de openbare onderzoeken. We proberen daarom de wijde omgeving goed te informeren. Door een open communicatie te voeren met de buurt, kunnen we hopelijk snel anticiperen op eventuele weerstand tijdens het vergunningsaanvraagtraject.”

‘Ons zorgpark’ Jessa Ziekenhuis is powered by Osar architects en Robbrecht & Daem architecten, in samenwerking met Tractebel, Lama en Blauwdruk.

Benieuwd naar de plannen van ‘Ons zorgpark’?
Op www.onszorgpark.be vind je meer info over de visie, plannen, nieuws, veelgestelde vragen en meer.

PROJECT IN DE RIJKE: AZ SINT-ANDRIESZIEKENHUIS (TIELT)

“Een huzarenstukje, zowel budgettair als qua timing”

In juli nam het AZ Sint-Andriesziekenhuis in Tiel de nieuwe afdeling Fysio in gebruik, de nieuwe afdeling psychogeriatric (SPG) volgt in september. Met het bouwproject werden de bestaande bouwlagen van het blok gelijk gebracht met de G-diensten op de vijfde verdieping. Een complex project, dat technisch verantwoordelijke David Carette uitgebreid toelichtte voor Zorg & Techniek.

Het AZ Sint-Andriesziekenhuis telt 287 bedden en werd in 1980 in kruisvorm opgebouwd in vijf verdiepingen, behalve één blok. Daar bracht het bouwteam dit jaar de niveaus op gelijke hoogte met de totale ziekenhuishoogte.

EXTRA RUIMTE

Door deze verbouwing worden de geriatrie diensten, het dagziekenhuis G en de psychogeriatric gecentraliseerd op de vijfde verdieping, schetst David Carette. “De bestaande verdieping van dit blok was overgedimensioneerd qua hoogte omdat dit destijds werd ontworpen om het operatiekwartier te huisvesten. De grotere hoogte maakt luchtventilatie mogelijk. De vloer- en plafondhoogte van de bestaande kern waarop we aansloten lag vast. Zo kon een kruipruimte met een hoogte van 80 centimeter

gerealiseerd worden voor de plaatsing van de luchtkanalen. Door deze verdeling kon de Fysio een plafondhoogte van 280 cm krijgen met veel lichtinval. Dat leidt tot een veel groter ruimtegevoel – geen overbodige luxe aangezien er veel trainingstoestellen staan. Hierdoor wordt de ruimte een soort healing environment.”

De nieuwe SPG telt 21 bedden: 7 eenpersoonskamers en 7 tweepersoonskamers. “Voordien was de afdeling tijdelijk gehuisvest in ons nieuwe dagziekenhuis D. Het initiële plan om voor deze SPG-afdeling een volwaardige zesde verdieping te bouwen werd dan ook verlaten. Door de 2000 vierkante meter uitbreiding gerealiseerd op blok voor worden alle G-diensten en de SPG op hetzelfde niveau boven de dienst Fysio.”

“

“De Fysio kreeg een plafondhoogte van 280 cm met veel lichtinval. Dat leidt tot een veel groter ruimtegevoel – geen overbodige luxe aangezien er veel trainingstoestellen staan.”

DAVID CARETTE

TECHNISCHE UITDAGINGEN

Door de SPG te huisvesten op de vijfde verdieping – een dakverdieping – kon een binnentuin gecreëerd worden waar patiënten in de buitenlucht kunnen wandelen zonder risico op valgevaar: “In het belevingstuintje werden de betontegels vervangen door kunstgras voor een betere wandelbeleving”, zegt Carette. “De daktuin is centraal ingebed in de afdeling en zichtbaar vanuit de verpleegpost. De afdeling is zo opgebouwd dat de patiënten in het leefgedeelte van de afdeling op een veilige manier vrij kunnen rondwandelen, waarbij ze altijd weer bij dezelfde leefruimte uitkomen. Hierdoor willen we aan onze patiënten zoveel mogelijk beweging en rust bieden.”

De uitvoering op zich was een huzarenstukje, zowel op het vlak van termijn als budgetten. De staalstructuur van de nieuwbouw moest bevestigd worden op een bestaande betonstructuur. Bovendien waren de bouwplannen van de bestaande gebouwen niet altijd even helder.

David Carette: “We hebben heel wat voorbereidend onderzoek moeten doen. Maar omdat een deel van het operatiekwartier, de IZ-afdeling, het labo en CSA onder de werf in werking bleven, kon er vooraf geen grondig onderzoek gebeuren. Door de onduidelijkheid in de plannen liep de opstart van de werken vertraging op, omdat er nog een extra fundering bij moest komen. Na een analyse door ons stabiliteitsbureau bleek namelijk dat de vloerplaat en de kelder niet sterk genoeg waren. En dus hebben we eerst onze kelders moeten ontruimen en bijkomend funderen.

“Dé learnings vanuit dit project zijn wat mij betreft op nummer één: de wetgeving grondig nakijken, en twee: voldoende tijd uittrekken voor de voorstudie.”

Om de impact van de nieuwe verdiepingen op de bestaande bouwlagen te beperken was het een uitdaging om deze twee lagen qua gewicht zo licht mogelijk te maken. Studiebureau Arqus, aannemer BBC en architect Bureau C hebben daarin erg goed samenwerkt. Ondanks de bijkomende werken hebben we het budget van de eerste raming tot de uitvoering kunnen beperken.” Het totaalbudget voor beide afdelingen werd volledig gefinancierd met eigen middelen. Eens de opstartperikelen opgelost waren, kon alles perfect binnen het vooropgestelde tijdsframe verlopen.

BRANDNORMERING

Vergunningstechnisch liep alles vlot, op de brandnormering na. “De bouwvergunning op zich was geen probleem”, zegt Carette. “Maar op wetgevend vlak werden we wel geconfronteerd met de nasleep van de Grenfellbrand, die zorgde voor nieuwe en strengere normen op het vlak van brandveiligheid. Aangezien we een gebouw maken dat meer dan dertig jaar moet dienen, wilden we ook meteen voldoen aan de nieuwste normering op vlak van veiligheid. Zo hebben we onderzocht of de gevelbekleding brandtechnisch voldeed aan de nieuwe norm. Qua normering van de deuren hadden we vroeger RF30, dat is EI1 30 geworden. Alleen waren de lastenboeken daar niet aan aangepast, waardoor we bij de uitvoering op zoek moesten naar materialen die wel voldeden.”

De staalconstructie bovenop de betonconstructie moest wettelijk gezien bovendien voldoen een brandstabiliteit van twee uur. “We hebben daarvoor advies gevraagd aan Pieter

Poppe, technisch raadgever passieve brandbeveiliging van het ISIB. Op alle locaties waar patiënten slapen, moet je zorgen dat het steeldeck REI 60 is. Na advies van ISIB kozen we ervoor om dit met Promat-bekleding te doen. Het was een hele uitdaging om in een wijzigend wetgevend kader omtrent brandveiligheid en stabiliteit alles volgens de nieuwe normen te gaan plaatsen. Dat vergt natuurlijk veel overleg, ook met de aannemer die de gyproc plaatst en dus het attest moet kunnen voorleggen.”

“Twee extra bouwlagen plaatsen op een gebouw in werking heeft uiteraard ook een impact op de gebruikers van het gebouw. We moesten namelijk tal van interventies doen op de onderliggende verdiepingen, zoals het doorvoeren van leidingen en andere technieken. Deze impact hebben we tot een minimum proberen te herleiden. Zo werd er voortdurend geschoven met tijdstippen, zodat risicovolle werken, bijvoorbeeld het plaatsen van de zware welfsels van de verbindingsbrug, werden uitgevoerd op tijdstippen waarop de onderliggende afdelingen niet in gebruik waren. Hiermee konden we het comfort van de patiënt en van onze medewerkers zoveel mogelijk waarborgen.”

HERNIEUWBAAR

De dakoppervlakte van het ziekenhuis bleef ook met de ingreep onveranderd. Al de beschikbare ruimte is parking of bebouwd, waardoor het ziekenhuis met zijn historisch beperkte ruimte en kleine dakoppervlakte niet de mogelijkheid heeft om voldoende zonnepanelen op het dak te plaatsen. David Carette: “Die hebben we moeten

aanvullen met zonnepanelen op onze parkings. Dit deden we door middel van een carportconstructie. Daarmee kunnen we tussen de 900 kilowatt en 1 megawatt zonne-energie opwekken op onze site. We komen nu aan een verhouding van 1 op 12 hernieuwbare energie. Het doel op termijn is om maximaal in hernieuwbare energie te voorzien.”

“

We bieden hetzelfde comfort en dezelfde energiebesparing, alleen hebben de technici bij ons geen ICT'er nodig om de lamp te doen branden.

Veel groen en zon heeft het ziekenhuis door de beperkte oppervlakte niet, maar AZ Sint-Andries was wel een van de eerste ziekenhuizen met een BEO-veld. David Carette: “Op vandaag gebeurt de conditionering van de afdelingen op lagetemperatuurverwarming (LTV) en hogetemperatuurkoeling (HTK): 14 à 18 graden op het gebied van koeling, 35 à 45 graden voor verwarming. De conditioneringsplafonds hebben we verder doorgetrokken in de nieuwe afdelingen. Alles is lokaal geregeld met zoneregelaars waarmee we het energieverbruik onder

controle houden. We hebben ervoor gekozen om niet alles ‘potdicht’ te bouwen. Zo kun je nog steeds eens een raam openzetten, niet onbelangrijk voor onze patiënten. Bovendien gaat dit niet ten koste van het energiebeleid. Als er een raam wordt geopend, vallen de naverwarming en nakoeling weg om energie te besparen.”

Op het gebied van elektriciteit werd in de vorige bouwfasen gekozen voor lichtsturing via het gebouwenbeheersysteem (GBS). Maar op die beslissing werd teruggekeerd. “Een GBS programmeren vraagt te veel van de technici. We vangen dat nu op door verlichting te plaatsen met een afwezigheidsmelder in combinatie met één of twee drukknoppen in een standalone systeem per kamer. Onze elektriciens kunnen de kamers zelfstandig voorzien van verlichting en sturing, en zo de nodige flexibiliteit inbouwen. Met extra energiebesparing tot gevolg. Want bij afwezigheid gaat het licht automatisch uit. We bieden hetzelfde comfort en dezelfde energiebesparing, alleen hebben de technici bij ons geen ICT'er nodig om de lamp te doen branden. Ik wil dat een elektricien een armatuur, schakelaar of bewegingsmelder zelfstandig kan installeren. Hoe minder partijen erbij betrokken zijn, hoe beter.”

INSPRAAK

Het zorgteam kreeg inspraak: vanaf de projectstart werden de noden van de Fysio en de SPG in kaart gebracht, en dat in overleg met de afdelingen. Kleurkeuzes werden voorbereid door de architect, maar het waren de afdelingen die van A tot Z inspraak hadden en de uiteindelijke beslissing

namen. “Wat er gevraagd werd, viel heel goed mee”, schetst David Carette. “Het enige waar we als bouwteam zelf waakzaam voor moeten zijn, is dat wij plannen kunnen interpreteren. Een plan is niet hetzelfde als de fysieke realiteit. Een aandachtspunt is bijvoorbeeld om een extra inspraakmoment met de afdelingen te organiseren wanneer de ruwbouw er staat en de eerste wanden verrijzen. Maar dé learnings vanuit dit project zijn wat mij betreft op nummer één: de wetgeving grondig nakijken, en twee: voldoende tijd uittrekken voor de voorstudie.”

MASTERPLAN

Het Sint-Andriesziekenhuis is sinds 2006 onafgebroken aan het verbouwen. Het masterplan liep tot in 2018. Aansluitend werden alle verpleegafdelingen gerenoveerd tot in 2022, gevolgd door de plannen voor een nieuwe SPG-dienst die onderweg bijgestuurd werden en resulteerden in een mooi optop waarbij nu alle G-diensten op 1 niveau gehuisvest zijn. Nu worden de pijlen gericht op een verdere uitbreiding van het bestaande zonnepanelenpark.

JOHAN VAN HOOF: EEN HART VOOR DE ZORGSECTOR

“De bouw van het therapeutisch bad was pionierswerk”

Als ergotherapeut werkte Johan Van Hoof in Ten Dries vooral met kleuters.

Hij eindigde er zijn loopbaan als Diensthoofd Facilitair Beheer, Aankoop en Preventie.

Een ietwat ongewone carrière, maar hij blikt tevreden terug.

Johan Van Hoof werkte zijn hele loopbaan, 45 jaar, bij Ten Dries in Landegem. Dat is een MFC voor ongeveer honderd kinderen en jongeren met een motorische en/of een meervoudige beperking. De laatste tien jaar was hij Diensthoofd Facilitair Beheer, Aankoop en Preventie, maar hij startte destijds in een heel andere functie. Johan Van Hoof: “Ik studeerde ergotherapie. Ik wou graag werken met jonge kinderen met een motorische beperking en ging bij Ten Dries aan de slag. Na tien jaar werd ik coördinator van de ergotherapeutische dienst, nadien van de hele therapeutische equipe – kine, ergo, logo – van Ten Dries. Ik volgde een opleiding en werd preventieadviseur. Geregeld werd ons advies gevraagd over het aanpassen en uitrusten van de gebouwen van de zorginstelling en de bijbehorende school. Hierdoor had ik contact met architecten en aannemers. Uiteindelijk zette ik de stap naar het logistieke departement: technische dienst, grootkeuken en schoonmaak. In deze functie had ik een ruim takenpakket. Mijn ervaring als ergotherapeut was een enorme meerwaarde omdat ik wist wat er nodig was, wat ergonomisch verantwoord is, en wat het effect op het fysieke en psychische functioneren van de medewerkers is.”

BOEIENDE EVOLUTIE

“Het was een bijzondere, rijkgevulde loopbaan. Uit mijn werk als ergotherapeut vloeiende mijn interesse in leerstoornissen voort. Ik startte thuis met een eigen praktijk om kinderen hierin te begeleiden. Als vrije student studeerde ik het vak Neuropsychologie aan UGent om zo ook deze dimensie van hersenletsels beter te kennen, zowel bij kinderen, jongvolwassenen als volwassenen. Omdat ik mijn professionele ambities als ergotherapeut ook in mijn eigen praktijk thuis kon waarmaken, stond ik bij Ten Dries steeds meer open voor technische en leidinggevende taken. Dit leidde tot de opdracht van Diensthoofd Facilitair Beheer, Aankoop en Preventie. De nieuwe uitdagingen zorgden voor afwisseling in mijn loopbaan. Zo maakte ik de evolutie mee van analoge installaties naar computergestuurde warmtekringen. Het was niet altijd vanzelfsprekend om nieuwe installaties in oude gebouwen goed af te stellen.”

THERAPEUTISCH BAD

Ten Dries was een van de eerste zorginstellingen in België met een therapeutisch zwembad. Het kwam er in 1996 en was toen baanbrekend. “Dat was best wel pionierswerk,

“

“Het was niet altijd vanzelfsprekend om nieuwe installaties in oude gebouwen goed af te stellen.”

JOHAN VAN HOOF

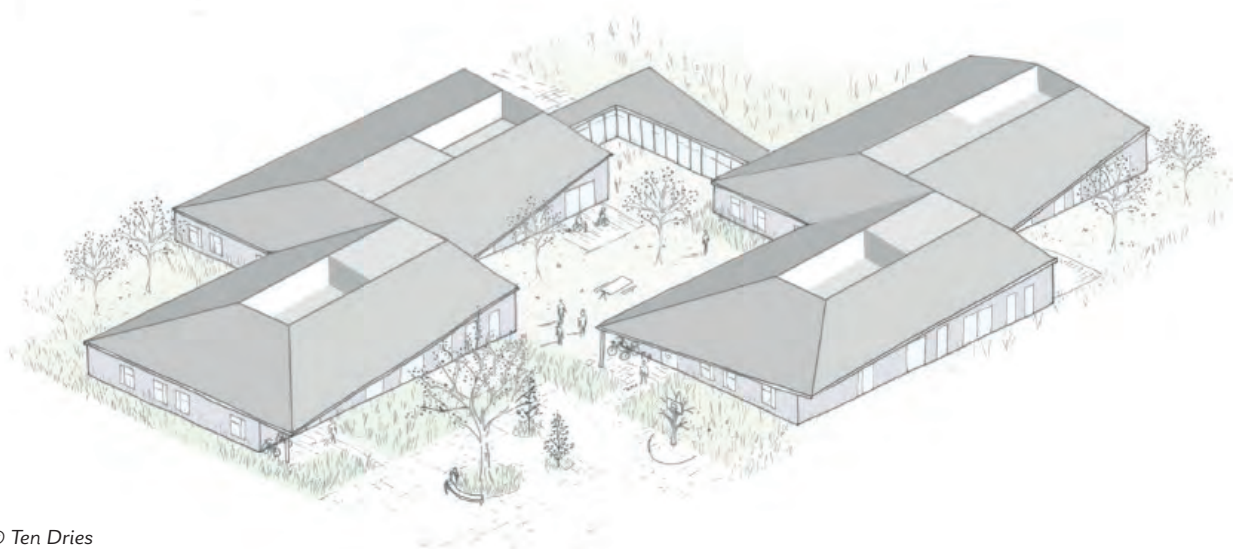
onder impuls van toenmalig directeur Jan Vander Biest. Ten Dries is een eerder kleine instelling, investeren in een groot zwembad was geen optie. Maar we realiseerden wel een mooi bad van 8 op 5 meter, 1,80 meter diep. Het heeft een verstelbare bodem zodat het aangepast kan worden aan de kinderen. Hygiëne is cruciaal, omdat het water in een therapeutisch bad 32 graden is – het is opletten voor schadelijke bacteriën. Ik zorgde ervoor dat de kosten zoveel mogelijk binnen het budget bleven. Gelukkig waren water, elektriciteit en stookolie toen nog vrij goedkoop. Hoewel het bad intussen meer dan 25 jaar oud is, voldoet het nog steeds. Wel zal de elektronische sturing de komende jaren aangepast moeten worden. Water van 32 graden is voor kinderen met spasticiteit een zeer heilzaam therapeutisch medium en is dus zijn investering waard. Maar het blijft een uitdaging.”

ENERGIEZUINIG

Ten Dries was ook in andere aspecten vooruitstrevend, zoals energiezuinig werken. “Als een van de eerste instellingen dienden we een dossier in om enkele projecten te realiseren, onder meer dankzij de energiescan van VEB in

2018. In twee gebouwen werd een energiescan uitgevoerd, de cv-installatie werd vernieuwd, er werd geïsoleerd en er kwam een doorgedreven relighting naar led van een 150-tal armaturen.”

De vier laatste jaren van zijn loopbaan werkte Johan Van Hoof mee aan een nieuwbouwproject. “Het neemt veel tijd in beslag om tot een bouwrijp dossier te komen. De werken starten deze zomer, het zal een hele klus zijn voor mijn opvolgster Sofie Careel. Vraag is hoe de synergie met bestaande systemen in de aanwezige gebouwen aangepakt zal worden. Een ander dossier hangt samen met de nieuwbouw en gaat over het spoelwater van de filters van het therapeutisch bad. Die moeten om de twee dagen gespoeld worden, waardoor er telkens 5000 liter water van

© Ten Dries

32 graden naar de riool loopt. Is het een optie om dat water op te slaan in een buffervat zodat het gebruikt kan worden als spoelwater voor bijvoorbeeld de toiletten of andere zaken? Maar omdat ik intussen twee jaar met pensioen ben, ken ik de recente stand van zaken niet.”

SPRAAKCOMPUTER

Met zijn achtergrond als ergotherapeut was Johan Van Hoof de geknipte persoon om hulpmiddelen aan te kopen voor het MFC, ook gaf hij individueel advies. “We brachten onder meer de eerste spraakcomputer op de markt. Dit kon met de stuwende kracht van de Hulpmiddelencentrale en een departement van UGent. De computer was een valies groot en werkte met Bliss-symbolen. Ook was het nodig om ergonomische hulpmiddelen te voorzien, bijvoorbeeld toestellen om kinderen te liften, of aangepaste verzorgingstafels en bedden. Door de jaren heen zag ik de motorische problematiek zwaarder worden. Veel meer kinderen dan vroeger zijn nu aangewezen op een aangepaste rolwagen, fiets, woning, wagen... Ik was jarenlang vertegenwoordiger van de Vlaamse MFC's voor minderjarigen met een motorische handicap. Ik nam deel

aan overleg- en adviesgroepen bij het VAPH en het Vlaams Welzijnsverbond. Mijn focus was het verdedigen van de belangen van kinderen en jongeren en het mee vastleggen van de terugbetalingsmodaliteiten.”

NETWERKEN

Johan Van Hoof gaf leiding aan een ploeg van negen onderhoudsmedewerkers, een keukenploeg van vijf medewerkers en drie technici. Enkele taken, zoals het technisch onderhoud van het zwembad worden uitbesteed. Ten Dries is aangesloten bij de Tabor-groep. “Ik nam deel aan de maandelijkse bijeenkomsten van de werkgroep Infrastructuur en stak zo heel veel informatie op. Ook organiseert Tabor groepsaankopen en -contracten, zoals voor het onderhoud van daken of de cv-installaties. Er waren ook tientallen werk- en werfbezoeken. Vooraleer AZ Alma en AZ Delta opengingen, kregen we bijvoorbeeld een rondleiding met uitleg van architecten en ingenieurs. Dat is ideaal om de werking van nieuwe installaties te bekijken zonder de privacy van patiënten en personeel in het gedrang te brengen. Wel maakte ik telkens de vertaalslag naar Ten Dries, een veel kleinere voorziening. Ook de

Dubbel doel
bereikt

HYGIËNE EN VEILIGHEID

© Ten Dries

congressen van ZORG.tech waren heel interessant. Door de jaren heen groeide er een netwerk waarop ik met vragen kon terugvallen.”

VERTROUWEN

“Het gaf me voldoening om door te groeien naar verantwoordelijke en diverse functies. Ik kreeg veel vertrouwen van de directie. Binnen de marge van een afgesproken budget kon ik vrij autonoom beslissingen nemen. Dat ik zelfstandig kon werken en iets uitbouwen, stemt me nog altijd heel tevreden.”

Momenteel is Johan Van Hoof bestuurder bij vzw Dennenhof in Landegem, een centrum voor hippotherapie. “Elke dinsdagnamiddag ga ik er langs. Recent nog ging ik er met een ex-collega wat klussen. Dat is heel fijn, vooral ook omdat Ten Dries vlakbij is gelegen en er op die manier de band blijft.” Verder is hij ook bestuurder bij Mirto in Gent, een maatwerkbedrijf met roots in Ten Dries. Kortom, de connectie met personen met een beperking blijft.

Ref. 2564TIEP

WASTAFELMENGKRAAN MET DRUKCOMPENSATIE

- Lichaam en uitloop met gladde binnenkant (beperkt bacterievorming)
- **Drukcompensatie:** beperkt drukschommelingen
- **Antiverbrandingsveiligheid:** beperkt WW debiet bij onderbreking KW
- Eenvoudige thermische spoeling zonder demonteren van de greep
- Met vooraf ingestelde temperatuurbegrenzing

30 JAAR
GARANTIE

50 JAAR
HERSTELGARANTIE

LID IN DE KIJKER

Kwinten De Rijck: “Het onbekende fascineert mij”

Kwinten De Rijck is in september drie jaar manager van het technische departement van het SEZZ – het Sint-Elisabeth Ziekenhuis Zottegem. Als het aankomt op nieuwe dingen ontdekken – professioneel maar ook te land, te water en in de lucht – valt deze young professional nauwelijks te stoppen. Het leverde ons een boeiend portret op.

“Het technisch departement bestaat bij ons uit twee diensten: de technische dienst en de biomedische dienst”, schetst Kwinten De Rijck. We hebben onze handen vol: we hebben ons OK zo goed als volledig verbouwd, alle zalen werden vernieuwd. Een boeiend project, want het operatiekwartier moest tijdens de werken operationeel blijven. Er werd een werfzone afgebakend, maar je technieken stoppen daar natuurlijk niet exact. We zetten ook een nieuwe spoedafdeling op, met daarboven een nierdialyse. De ruimte waar die nierdialyse zich bevindt, wordt gehuurd door AZ Glorieux, waarmee we een ziekenhuisnetwerk delen. Onze nierdialyse is operationeel sinds 2023, de spoedafdeling zal in mei 2025 geopend worden. We zijn nu alle technieken aan het strippen om dan volledig casco te kunnen beginnen.”

In je vorige job werkte je niet in de zorg maar bij Audi Brussels. Vanwaar de overstap naar de zorg?

“Heel eenvoudig: vanuit Zottegem, waar ik toen woonde, had ik een redelijk goede verbinding. Ik moest dan wel nog naar Vorst, dus dat is nog een keer overstappen. Maar dat ging eigenlijk wel. Alleen hebben we in 2021 een huis gekocht in Appelterre en dat is even afgelegd als het klinkt. Pendelen was niet meer te doen, dus ging ik dicht

bij huis op zoek. En toen kwam AZ Zottegem in beeld. Een ziekenhuis zit propvol verschillende technieken. Dat leek mij wel interessant, en dat is het ook.”

De uitdagingen zijn heel anders dan bij Audi?

“Bij Audi was ik verantwoordelijk voor het onderhoud in de lakafdeling. Wanneer een auto geassembleerd wordt, is de eerste stap de plaatslagerij waar de carrosserie vandaan komt. Bij ons in de lakafdeling werd de carrosserie ontvet en kreeg ze een anti-corrosiebehandeling. Vervolgens werden de dempmatten erin gespoten, waarna de grondlaag, de kleur en een bescherm laag werden aangebracht. Ik stond mee in voor het transporttechniek van wagens, via een soort slee. De ventilatietechniek van de spuitcabines zat er ook in, net als de robots. De hele onderhoudscoördinatie, zeg maar.”

Op het vlak van verscheidenheid van technieken zit er in een ziekenhuis wel meer dan in zo’n productieomgeving?

“Klopt, maar die is wel complexer. Nog een verschil is de lakafdeling waar toch 40 à 50 technici aan de slag zijn. Zoiets heb je niet in een ziekenhuis. Veel onderhoud wordt er zelf gedaan, al dan niet buiten de productie-uren.

Dat moest dan allemaal gepland worden. In een ziekenhuis zijn techniekers er vooral om te depanneren. Ook wel voor bepaalde onderhoudstaken, maar hier wordt toch veel uitbestedeet.”

Het grote verschil lijkt me dan ook dat je waarschijnlijk van een ploegenstelsel naar een dagstelsel ging.

“Nee, ik werkte niet in een ploegenstelsel. Aangezien er drie ploegen waren, was dat op zich wel vrij pittig: als om 6 uur de productie start en er is een probleem, dan ben je daar meteen van op de hoogte. Is er om 21 uur ‘s avonds een issue, dan weet je dat ook. Worden er dan nog echt

dringende zaken gecommuniceerd naar de nachtploeg, dan is het na 22 uur. Het was bepaald geen 9-to-5 job. Maar ik deed het wel heel graag.”

Hoe groot is het verschil qua werksfeer tussen een grote autofabriek en een ziekenhuis? De lijnen lijken alvast korter in een regionaal ziekenhuis als het AZ Zottegem?

“We hebben 330 bedden, dus zo klein is het niet. Het grote verschil is dat de communicatie naar de directie toe helemaal anders verloopt. Ook intern in het team – dat sowieso kleiner is – is er een grotere bereidheid om in te

KWINTEN DE RIJCK

(rechts op de foto)

De work-lifebalans zit bij ons heel goed.

springen en elkaar te helpen. In de industrie is het allemaal vrij afgebakend. Als je hier van wacht bent en je hebt een vraag, dan kun je een collega bellen. Als het enigszins mogelijk is zal die zeker opnemen en je uit de nood helpen. Dat ligt net iets moeilijker in een grote autofabriek. Werk je fysiek in een ander gebouw zoals bij Audi Brussels, dan wandel je ook niet zomaar even binnen bij een collega van IT.”

Met gebouwen had je niet te maken bij Audi Brussels, maar na je afstuderen ben je wel bij SWECO terechtgekomen. Dat was dan wel building?

“Ik was daar vooral bezig met energiestudies bij bedrijven, zoals energie-audits: wat staat er en wat kunnen we verbeteren? Het ging ook over haalbaarheidsstudies zoals een studie om het Oost-Vlaamse energielandschap van 2050 mee vorm te geven. Wat is beschikbaar van biomassa? Wat is mogelijk op het vlak van zonnepanelen of windmolens? Hoe ga je dat connecteren? Waar komen de energiehubbs? Dat vond ik allemaal heel tof, maar bij een studiebureau heb je veel pieken en dalen in werklast.

Ik vond de pieken niet erg, maar de dalen waren minder.”

Hoe zit het met de work-lifebalans in het ziekenhuis? Ik contacteerde jou en je was op reis in de States. Daar heb je wel wat tijd voor nodig.

“Klopt, ik was er vier weken. Op dat vlak zit de work-lifebalans bij ons heel goed. Je bent flexibel in je uren als het moet, maar dan is het ook geen probleem om eens een uur vroeger te vertrekken. Dat ik inderdaad meer uren draai dan mijn contract vermeldt, is geen probleem want daar staat tegenover dat ik inderdaad vier weken lang op reis kan. Ik denk dat het er ook van afhangt of je je werk kan loslaten. Er zijn altijd nog dingen die zouden moeten gebeuren. Het is niet de bedoeling dat je dat meeneemt op reis.”

Je houdt ook van extreme sporten.

“Ik deed aan zweefvliegen, parapente of schervvliegen, en sinds kort ga ik duiken. Ik heb heel lang aan zweefvliegen gedaan, maar momenteel is het praktisch niet meer haalbaar. Daarom ging ik op zoek naar een alternatief en dat werd schervvliegen. Maar dat is iets wat je vooral in het buitenland doet, dus dat lukt hoogstens een paar keer per

jaar. Te weinig om het echt te onderhouden. Daarom ben ik gaan duiken. Vorig jaar volgde ik de opleiding en ik ben er dit jaar mee doorgegaan.”

Hoe frequent doe je dat? En zijn de veiligheidsvoorschriften even streng?

“Het is de bedoeling om toch één keer per maand te gaan. Je hoeft daarvoor ook niet al ‘s morgens om 8 uur ter plaatse te zijn. Zweefvliegen, parapente en duiken zijn alle drie geen voor de hand liggende sporten. Vooraleer je alleen met een vliegtuig mag vliegen: daar wordt niet licht overheen gegaan. Zelfs al ga je bijna elk weekend, je vliegt niet meteen solo. Je moet toch rekenen op een veertigtal vluchten. Met duiken vond ik dat vrij snel gaan: een paar zwembadsessies als gewenning en dan een buitenduik of vier. Als je dat allemaal goed doet, dan krijg je je vergunning en mag je duiken in clubverband. Je hebt altijd minstens één buddy.”

ZORG.tech is een vakvereniging. Ze proberen ook de banden met hun leden zo goed mogelijk aan te halen.

Hoe ervaar jij die vakvereniging als ondersteuning?

“De studieavonden gaan altijd over relevante onderwerpen. Soms is het vrij ver om naartoe te gaan, want dat hangt er vanaf door welke kringwerking ze georganiseerd worden. Ik vind het ook jammer dat ik niet naar het congres ben kunnen gaan omdat ik op reis was. Ik heb wel aan de studiereis naar Spaans Baskenland deelgenomen en die was heel boeiend.”

“Ik vind het leuk om de mensen eens beter te leren kennen. De website is ook erg nuttig: je kan er alle documentatie terugvinden. Ik ben nog niet zo lang lid en voor mij is de kennisbank een hele goeie back-up.”

Gebouwbeheersystemen

USM1+ Ultrasoon Meteostation

Dit compacte en complete meteostation is beschikbaar in vier uitvoeringen en is ideaal voor diverse toepassingen waar nauwkeurige meteorologische metingen essentieel zijn.

Het meest complete model meet onder andere windsnelheid en -richting, relatieve vochtigheid, temperatuur, barometrische druk, neerslag, verschillende lichtsterktes, schemer en virtuele temperatuur. De USM1+ beschikt over zowel analoge (0-10V) als digitale uitgangen (Modbus)

CaTeC Service Afdeling

Bij CaTeC staat onze service afdeling klaar om u te ondersteunen met deskundig onderhoud en betrouwbare oplossingen voor al uw meetinstrumenten en sensoren.

Ons toegewijde team zorgt ervoor dat uw apparatuur altijd optimaal presteert.

Ervaar de kwaliteit van CaTeC service en neem vandaag nog contact met ons op.

service@catec.nl

Lichthelderheid opnemer, 7.1414

Maak kennis met onze lichtsterkte opnemers met zonpositie oriëntatie.

Beschikbaar in twee modellen: één met 3 segmenten (O-Z-W) en één met 8 segmenten, elk uitgerust met een lichtsterktesensor (LUX).

Deze opnemers zorgen voor een nauwkeurige aansturing van de zonwering in een gebouw, waardoor elk segment afzonderlijk kan worden bediend voor optimale lichtregeling en comfort.

@ info@catec.nl - www.catec.nl - +31 (0)174 272 330

TERUGBLIK: ZORG.tech-congres

Op 7 juni vond in Brugge het ZORG.tech-congres plaats. Thema dit jaar was 'Technicus of detective – de toekomst van foutdetectie', en het werd andermaal een bijzonder geslaagd event.

De organisatie van het congres was in handen van de Kringwerking Oost- en West-Vlaanderen. Na Kortrijk en Gent werd deze keer Brugge gekozen als gaststad. Een symbolische locatie, want een van de eerste congressen van VTDV vond destijds plaats in de gebouwen van het oude Sint-Jan, onder de leiding van stichter Lucien Wullaert. Inmiddels zijn we ongeveer 50 jaar verder, een jubileum waard.

Plaats van het gebeuren was het nieuwe Beurs-, Meeting- en Congrescentrum (BMCC), dat in januari 2022 in

gebruik werd genomen. Op donderdagavond stond al een avondhappening gepland, waar leden en standhouders een eerste keer konden kennismaken. Deze ging door op de vierde verdieping van het gebouw, met een prachtig uitzicht op de drie torens van Brugge: het Belfort, de Sint-Salvatorskathedraal en de Onze-Lieve-Vrouwekerk.

Ook het weer zat mee, en in combinatie met een uitstekende catering en een streepje muziek werd er traditiegetrouw volop verbreederd tussen standhouders en leden.

Vrijdagmorgen werden de deuren van het BMCC voor iedereen geopend, en met een persoonlijke QR-code (geen schild of vriend) werden leden en standhouders voorzien van de nodige toegangsattributen.

Het officiële gedeelte in het auditorium werd geopend door voorzitter Erik Van De Wauwer, die alle leden verwelkomde en ook verwees naar het 50-jarige bestaan van onze vereniging, met een knipoog naar stichter Lucien Wullaert op de eerste rij.

Burgemeester Dirk De fauw opende het congres met een uitbundige voorstelling van het nieuwe Beursgebouw en Brugge 'die Scone', maar benadrukte ook het belang van het thema van het congres.

Hans Similon van Citymesh, specialist in de ontwikkeling en het beheer van grootschalige draadloze netwerken, mocht de spits afbijten als spreker. Hij ging onder andere dieper in op een van hun toepassingen: moderne drones die snel risicoplaatsen kunnen opsporen. Een relevant topic, te oordelen naar de vele vragen die uit het publiek

kwamen, onder andere rond het gebruik van drones die tussen campussen pendelen, bijvoorbeeld om labostalen te transporteren.

In volle verkiezingsstrijd had onze Vlaamse minister van Welzijn, Hilde Crevits, even de tijd om via een videoboodschap de leden toe te spreken en het belang en vooral de evolutie op technisch gebied van artificiële intelligentie te benadrukken.

Het eerste gedeelte van het programma van het congres werd afgesloten met de uitreiking van de prijzen Sociaal Project door Pablo Annys, schepen van de Stad Brugge en voorzitter Mintus. Zo vielen De Blauwe Lelie (een welzijnsvereniging die kwalitatieve kinderopvang organiseert), De Vleugels (een expertise- en ondersteuningscentrum voor mensen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking) en De Vliedberg (een woonzorgcentrum van de Welzijnsvereniging Mintus met op de campus ook nog een centrum voor dagverzorging en serviceflats) in de prijzen.

Het tweede deel van het congres startte met Matthias Strobbe van UGent en IMEC Vlaanderen (IDlab), die een lezing gaf over AI-technieken en interoperabiliteit.

De laatste lezing was voor Joachim Vleminck van Enersee. Als energy of facility managers één taak hebben, dan is het wel zorgen dat het energiegebruik van hun gebouwen zo efficiënt mogelijk is. Meetgegevens daarover hebben ze meestal wel via een of ander gebouwenbeheerssysteem, maar die verwerkt krijgen, is een andere zaak. Enersee helpt hen daarbij met een extra analytische laag via toegepaste artificiële intelligentie.

Voorzitter Erik Van De Wauwer sloot het congres af met een dankwoord voor alle sprekers en vooral ook voor het organiserend team van Ann Vandycke, David Carette, Jo Carron, Franky Gotelaere en Rik Persyn, voor hun gedrevenheid en inzet om dit congres te doen slagen.

Met een 'après-congres' op de vierde verdieping sloot het congres op dezelfde plek waar het begonnen was. Met uitzicht op de torens van Brugge werd nog eens geklonken op een geslaagd congres, en vooruitgeblikt op het volgende European Conference on Healthcare Engineering in Antwerpen, van 21 tot 23 mei 2025. Hou alvast een plekje vrij in uw agenda!

Studieavond in samenwerking met Delabie en Dristeem Belgium

Een dertigtal ZORG.tech-leden werden op 27 juni verwelkomd in het nieuwe velodroom centrum in Heusen-Zolder. Dristeem Belgium koos voor het thema 'Adiabatische bevochtiging in de zorgsector. Haalbaar?' dat werd toegelicht door Sales Manager Marc Briers.

DRISTEEM: ADIABATISCHE BEVOCHTING

Voor de zorgsector (en ook de farma-industrie) was adiabatische bevochtiging lang een taboe, en zeker geen waardig alternatief voor steriele stoombevochtiging. Maar Dristeem Belgium heeft met de B-Eco hybride bevochtiger een oplossing in huis waardoor adiabatische bevochtigen op een hygiënische, legionella- en bacterieveilige manier kan worden gegarandeerd. Het VDI-6022 certificaat sterkt hen in die overtuiging. De keuze van stoom versus adiabatische bevochtiging hangt af van verschillende parameters zoals investering, ROI, waterkwaliteit, energieverbruik, de toepassing enzovoort. Dristeem Belgium heeft de nodige kennis en software in huis om samen met de klant de juiste keuze te maken. Dit werd onder andere aan de hand van het Mollierdiagram en praktijkvoorbeelden verduidelijkt aan de aanwezigen.

DELABIE: HYGIËNE EN WATERBESPARING

DELABIE, expert in sanitair voor publieke ruimten, presenteerde na de pauze het thema 'Hygiëne en waterbesparing: de gevaren van het ziekenhuis van morgen'.

Het bedrijf is al sinds 1928 actief in de sanitaire sector en specialiseerde zich in sanitair voor de zorgsector.

Frank Desmet, Sales Director Benelux, besprak enkele belangrijke gevaren voor ziekenhuizen rond hygiëne en waterbesparing. Bacteriën zijn namelijk terug te vinden in het hele leidingnetwerk, tot in de wastafelkranen, douches en spoelsystemen. Bovendien vermenigvuldigen ze zich in water bij temperaturen tussen 25 en 46 °C. Kortom, het is belangrijk om het netwerk te onderhouden om de hygiëne te optimaliseren en dit liefst zonder liters water te verspillen. DELABIE heeft hierop een antwoord gevonden met oplossingen zoals een spoelsysteem zonder reservoir en specifieke wastafel- en douche-kranen ontworpen voor de zorg. Samen met onder andere accessoires en hulpmiddelen voor personen met beperkte mobiliteit heeft het bedrijf alles op de markt om de ziekenhuizen van morgen te voorzien van de juiste oplossingen. Deze systemen werden gedemonstreerd en uitvoerig toegelicht.

SENIORENFIETSTOCHT HAGELAND (16 MEI 2024)

Van Sven Nys over Pater Damiaan tot Rock Werchter

De WingebEEK was buiten haar oevers getreden en had straten onder water gezet, net wanneer de senioren van ZORG.tech in die omgeving het Hageland gingen verkennen. Blauwe lichten, pompende brandweerlui en afgezette straten leken de voorbode van een doemscenario voor de fietstocht, maar die vrees bleek onterecht.

Senioren zijn vroege vogels, en dus waren we ruim op tijd bij koffiebar Gust voor een Italiaanse koffie. Het grijze wolkengordijn schoof langzaam open voor de eerste zonnestraten. Tussen de laatste druppels reden we zoals gepland Wezemaal uit voor een eerste lichte helling richting Molenberg, waarvan de naam tegenwoordig veranderd is in 'Wijngaardberg', de eerste Hagelandse wijngaard die we tegenkwamen. De grachten naast de rijweg Hellegat Zuid, parallel met de snelweg, liepen over en zetten de rijweg deels onder water. Afstand houden was de boodschap. In het tunneltje onder de autosnelweg E314 was het letterlijk waterfietsen. We reden verder door de landerijen waar kleine modderstromen de weg met een bruine smurrie hadden toegedekt.

MARKTDAG

Een man stak asperges tussen de verdronken voren in zijn moestuin. Het klimwerk begon nu opnieuw, met de Eikelberg en de Routerberg. Op de top vleide Maria Ann

zich na de serieuze inspanning neer in het doorweekte gras. Helpende handen zetten haar terug op de fiets. We lieten ons uitbollen naar het centrum van Aarschot. We moesten van de fiets wegens marktdag en passeerden zo de verschillende groentekramen. De Vlaamse asperges, het witte goud, stond er 6 euro per kilogram, vers gestoken. In het centrum staken we de brug over de Demer over. Door het regenweer was de stroming geweldig groot en kleurde het water chocoladebruin. Aan de 's Hertogenmolens, een voormalig complex van watermolens uit de 16de eeuw, opgetrokken aan beide oevers van de Demer, staken we de rivier over. Diezelfde Demer volgden we nu op de linkeroever, met in de verte het Rasteel Van Nieuwland, een landhuis uit 1810. Even verder namen we een brugje en volgden we diezelfde Demer op de rechteroever richting Baal.

Op de Balenberg hadden we een lunchafpraak bij Sven Nys Cycling Center. We werden er heel vriendelijk onthaald en kregen er een zeer vlotte bediening. De zon deed zijn uiterste

© Johan Beschuyt

best om de natte restsporen van de afgelopen nacht op te drogen. We daalden de 'Col du Balenberg' af en genoten van een kluwen aan fietsstraten in Baal en omgeving. Toch gingen we die rustige fietsstraat af voor een stukje gravel richting centrum Tremelo. Vanzelfsprekend hielden we even halt bij het huis, oorspronkelijk een hoeve, van de familie De Veuster waar Jozef, Pater Damiaan, is geboren. Een uitstekende gelegenheid voor een groepsfoto.

VISSERSPARADIJS

Vervolgens was het de Dijle die we heel kort volgden, om opnieuw de velden in te duiken richting Werchter. Ongelooflijk mooi en fris was de groene omgeving, een lappendeken van vele soorten groen. Tussen de vele rijen perenbomen zagen we de achterkant van de festivalweide van Rock Werchter opduiken, dat volop in opbouw was. In het stadscentrum staken we de brug over waar de Dijle in de Demer vloeit. We volgden de Demer een paar kilometer verder om daarna af te slaan richting Domein Ter Heide, een waar vissersparadijs. De dorstigen konden we er echter niet laven, en het verplichtte ons verder te rijden. We volgden de trein richting het station van Wezemaal en sloegen af naar het centrum. De fietsen werden geladen en we konden er terecht voor een drankje bij Goe Gebak, recht tegenover het oude gemeentehuis, dat tegenwoordig het bezoekerscentrum van de Hagelandse wijn herbergt. Maar we werden in de oude kelder van dit neogotisch gebouw verwacht door het Wijn domein Steenen Muur vzw, opgestart door enkele creatievelingen die gepassioneerd zelf wijn maken – aanvankelijk alleen fruitwijnen, maar sinds een wetswijziging die van de druif niet langer een verboden vrucht maakte, ook klassieke wijnen. De vzw is er verantwoordelijk voor het inrichten en uitbaten van een of meerdere wijngaarden op de Wijngaardberg, het maken van wijn en de organisatie van evenementen rond wijn. We kregen er een gepassioneerde uitleg over de manier waarop Hagelandse wijn gemaakt wordt, en de daarbij behorende druivenstokken. Momenteel zijn er zes soorten druiven

aanwezig in de wijngaarden: Chardonnay, Bacchus, Sirius, Chardony, Dornfelder, Pinot Gris en Pinot Noir. We konden er degusteren van hun beperkte wijnproductie voor eigen gebruik. Na deze toch wel uitgebreide aperitief eindigde onze avond op de zolderkamer van Brasserie Boeres en genoten we volop van de huisbereide gerechten.

© Johan Beschuyt

© Johan Beschuyt

Wilms zorgt voor gezond comfort

Sinds 1975 zijn wij Wilms. Een familiebedrijf waar welzijn en innovatie harmonieus samenkomen. Of je nu de zon wil weren of slim wil ventileren, Wilms is de garantie voor buitengewoon gezond leefcomfort.

Onze collega Lorenz leert je graag kennen. Meer info over onze producten vind je alvast op www.wilms.be.

Lorenz Geens
Business Developer
lorenz.geens@wilms.be
+32 498 45 22 33

